

Prze gl ą d a r t y k u ł ó w.

Wiadomości zagraniczne: Stany Zjednoczone Ameryki północnej: Treść adresu prezydenta. — Portugalia: Projekt o milicyi. — Hiszpania. — Anglija: Uprządowanie spraw Wschodu. — Stosunki z Francją. — Francya: Rozprawy izb. (Dalsze obrady w izbie parów o obwarowaniu, a w izbie deputowanych o własności literackiej. — Belgija: Ministrowie wzięli dymisyję. — Włochy. — Szwajcaryja. — Rossyja. — Wiadomość z ostatniej poczty. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Buczac. — Zaleszczyki.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Nowy-Jork d. 8. marca. Adres wstępny nowego prezydenta, jenerała Harrison, do Kongresu, nie wdaje się w szczegółowe sprawy, lecz jest tylko ogólnym wykładem zasad, podług jakich prezydent w swęj administracji postępować zamysła; dla tego też nie zawiera o nieporozumieniach z Angliją z powodu uwięzienia pana Mac Leod i linii pogranicznej między Mainą a Nowym Brunzwikiem. — Zresztą zajmuje się adres różnemi przedmiotami wewnętrznej polityki. Jenerał Harrison uważa z Jeffersonem powtórne obranie tegoż samego prezydenta za błąd konstytucyi i uroczyście zapewnia, że po upływie lat czterech, pod żadnym warunkiem nie przyjmie po raz drugi godności prezydenta. Rozróżnia demokrację amerykańską od ogólnej nieograniczonej demokracji, ile że ostatnia twierdzi, że lud posiada nieograniczone samowładztwo, podczas gdy w Rzeczypospolitej amerykańskiej lud tyle tylko ma władzy, ile mu jęj konstytucyja nadaje, tak iż nad samowładnym ludem jest jeszcze wyższa władza, to jest ci, którzy konstytucyję amerykańską utworzyli.

Mac Leod siedzi ciągle w więzieniu w Lockport. Pisma tutejsze donoszą, że ma być dla wybadania do Albany przewieziony, gdzie go stawia przed bezstronniejszy sąd przysięgłych, niżli być może ten, który jest bliskim granicy. Albany jest siedzibą ustawodawstwa państwa Nowego Jorku; atoli zamierzony skutek jest jeszcze bardzo wątpliwym, gdyż znany Van Ransselaer, naczelnik powstańców Nowej Islandyi, z Albany przybył i przyprowadził z tamąd znaczną część swęj sily zbrojaej.

Mianowanie pana Webster sekretarzem Stanu przyjęto w Senacie 29 głosami przeciw 22; zaś mianowanie pana Grainger pocztmistrzem jeneralnym, odrzucono z wielką opozycją, ponieważ takowy wyznaje zasady oblicyonistów (nieprzyjaciół niewolnictwa).

Portugalia.

Lizbona dnia 15. marca. Komisya postanowiona dla rozebrania projektu rządowego pod względem uformowania nowych pułków milicyi, dała w izbie deputowanych zdanie swoje, w ogóle dla całego planu tego pomysłu, który, jak sądzą, stanie się powodem do burzliwych rozpraw. Milicyja ta ma się składać z dwóch pułków konnicy a siedemnastu piechoty, i wszystkich młodych ludzi od lat 18. do 25. obejmie.

Hiszpanija.

Madryt dnia 18. marca. »Gazeta dworu« zawiera wyrok, mocą którego mianowano trzy komisye: pierwszą, dla ułożenia ustawy celem skonsolidowania ciężącego długu; drugą, dla podania środków ku ściślejszemu zjednoczeniu wojskowej z cywilną administracją; a trzecią, dla naradzenia się o najlepszym sposobie administrowania przychodów Madrytu i prowincyi. Komisye te muszą prace swoje do dnia 16. kwietnia pokończyć. — Przybył tu Don Salustiano Olózaga, nasz ambasador w Paryżu. Słychać, że się na posadę swoję z panem Ferrer, terażniejszym ministrem spraw zagranicznych, zamienia.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Londyn d. 26. marca: Onegdaj były u Królowej pierwsze pokoje w tym roku, i miał posłuchanie dr. Gaeta, który wręczył Jęj Kr.

Mości adres podpisany przez dziesięć tysięcy obywateli wyspy Zante, zawierający życzenia szczęścia do narodzin Następczyni tronu. Byłto pierwszy podany angielskiemu monarsze adres w języku greckim. Pokoje były bardzo licznie odwiedzane, i między innymi przedstawiono na nich Jęj Król. Mości pana Gonzales, nadzwyczajnego posła rządu hiszpańskiego.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 23. marca, wniosek pana Scholefield, ażeby miasto teraźniejszych podatków (akcyzy, cła i t. p.) podatek majątkowy (*Property Tax*) zaprowadzić, odrzucono 40 głosami przeciw 27. Przeciwnie mocyję lorda Mahon (syna hrabi Stanhope) przeciw dotychczasowemu systemowi, zatrzymywania skazanych na deportację zbrodniarzy w więzieniach okrętowych Anglii (*hulks*) przyjęto 49 przeciw 28 głosom.

— dnia 27. marca. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej oświadczył lord Melbourne na zapytanie lorda Strangford o stanie układów względem traktatu handlowego z Francją, że takowe do niedawna jeszcze prowadzone były, aż je przerwało nieporozumienie między obu krajami, które teraz szczęśliwym sposobem załatwiono. Spodziwać się należy, że układy o ów traktat wkrótce ponowione, do pomyslnego skutku doprowadzone będą. Minister dodał, że każdy, przynajmniej każdy w tym kraju, życzy sobie jak najusilniej związków przyjacielskich z Francją. Izba niższa zajmowała się aż do północy w wydziale, mianowicie obradami nad bilem ku poprawie nowj ustawy o ubogich.

Wiadomość o mianowaniu kontr-admirała Sir Williama Parker głównodowodzącym flotą angielską na morzu Chińskim, dziennik ministerjalny *Globe* za bezzasadną ogłasza. *Standard* twierdzi, że wice-admirał Sir Charles Adam, podobnież jeden z lordów admiralicyi, ma wszelką nadzieję otrzymania tego dowództwa.

Courrier londyński z dnia 22. marca z pewnością donosi, że p. Guizot podpisał właśnie ostatni protokół pod względem sprawy Wschodu, któremu posłany niedawno do Alexandryi Hattyszeryf Sułtana za podstawę służył. Rząd francuzki (powiada rzeczzone pismo) w tym ostatnim protokole przyłączył się do czterech wielkich mocarstw i nie wątpią w Londynie, że Porta i tę konwencyję zatratyfikuje. »Przeto« kończy *Courrier* »nieporozumienia te za załatwione uważać można.«

Morning-Chronicle z dnia 26. marca powiada: »Traktat o uporządkowaniu przeprawy przez Dardanelle, o którym niedawno, jako będącym w ukła-

dach, wspomnieliśmy, został już, jak rzec można, zawarty. Lubo dotąd nie podpisany jeszcze, wszelako już do podpisu przygotowany, a jedynie z punktu formalności odwlekło się onegoż podpisanie i ratyfikacyja.«

Globe chwali adres nowego prezydenta Stanów Zjednoczonych wtj onegoż części, gdzie mowa o polityce zagranicznej. Reszję adresu nazywa dziennik ten popularnym »jadłospisem« dobrych przyrzeczeń. *Times* wyraża się także z zadowoleniem o owym miejscu w adresie, gdzie o polityce mowa.

Lubo ministerjalny dziennik *Globe* ogłasza za wieść bezzasadną, że lord Ponsonby ma być z Konstantynopola odwołany, zdanie to utrzymuje się jednak, że rząd angielski nie będzie dłużej w stanie posła tego na owj posadzie zatrzymać, ponieważ postępowanie jego także daje powód do wielorakich zażaleń.

Morning-Herald utrzymuje mieć wiadomość, że pracują nad przywiedzeniem do skutku związków małżeńskich między księciem Joinville a siostrą Cesarza Brazylijskiego.

Francya.

Izba parów. Posiedzenie dnia 25. marca. Dziś najprzód hrabia Castellane odczytał mowę przeciw obwarowaniu Paryża, uzasadnioną na znanych już dowodach opozycyi. Z pomiędzy wszystkich dotąd słyszanych mowców następnj, generał Dode de la Brunerie, dyrektor robót około obwarowania, najwięcej sprawił wrażenia. Dla szczupłości miejsca przytaczamy tylko koniec jego mowy: »Pojmuję bardzo dobrze Mości Panowie! że można w ogólności oświadczać się przeciw wszelkiemu rodzajowi obwarowania. Zylisimy dotąd bez warowni około Paryża, chociaż nas to czasami drogo kosztowało, będziemy mogli i nadal obejść się bez nich, a wtedy oszczędzimy 140 milionów, które na koleje żelazne i kanały będzie można użyć. Pojmuję, jak powiadam, podobne rozumowanie; ale proponować system niedoleżny, wiele pieniędzy wydać dla uzyskania połowy skutku, to zda się mi jest niegodnym takiego jak izba parów zgromadzenia. W obwarowaniu Paryża potrzebujemy przedewszystkiem systemu, któryby wpał zupełnie zaufanie, iżby milion ludzi mogło wspokoju i z ufnością żyć w obrębach miasta, które uważać za nie do wzięcia mają powód. Słowem, gdy idzie o takie warowne, należy nam mieć wszystko, lub nic. (Głośne pochwały.) Głosuję za wnioskiem do ustawy w składzie jak takowy wyszedł zwycięzko z patryjotycznych obrad izby deputowanych i jak go prezydent rady przyjął.« — Mowca wśród mocnych pochwał wrócił

na swoje miejsce, a wrażenie wykładem jego sprawione, na ówciér godziny posiedzenie przetrwało. — Po mowie księcia Noailles przeciw wnioskowi do ustawy, minister spraw zagranicznych, pan Guizot, wstąpił na mównicę, i w końcu mowy swojej starał się udowodnić, że przyjęcie poprawki komisji byłoby najdotkliwszym ciosem, jaki izba parów rządowi zadać mogła; dał przytém do zrozumienia, że poprawkę tę izba deputowanych z trudnością przyjmie, przez-co, jak wnosić można, wyniknie odłożenie całego wniosku do ustawy na czas nieoznaczony. Pan Guizot wśród głośnych pochwał opuścił mównicę i powróciwszy na miejsce swoje, przyjmował życzenia szczęścia od wielu członków izby. —

— Posiedzenie d. 26. marca. Na początku dzisiejszego posiedzenia wszczęła się rozprawa między sprawozdawcą komisji a jeneralem Dode de la Brunerie o planach, na jakich opierała się praca komisji. Potém p. Persil zabrał głos. Tenże oświadczył, że dowody, jakie z obojój strony przedłożono, całkiem prawie rozbiegają przedmiot wyczerpały; wypadnie mu więc opuścić znaczną część tego, co chciał pierwotnie powiedzieć. Należy mu tylko uczynić uwagę, że członkowie, którzyby za poprawką komisji głosowali, nie chcą widocznie żadnego zgola obwarowania i obawiają się tylko, by przez otwarte wyrzeczenie zdania swojego nie przyszło im zetrzeć się z opinią publiczną. Partya legitymistowska sprzeciwia się obwarowaniu, ponieważ ona pokładając swe nadzieje w zagranicy, przewiduje, że obwarowany Paryż stawałby wielkie przeszkody urzeczywieszczeniu jój nadziei. »Zaklinam izbę « rzekł w końcu » by takowa nie oświadczała się za systemem odosobnionych warunków bez ubastyjonowanego muru opasującego, ponieważ ten system już r. 1833 był z wielką niechęcią odrzuconym. «

— Margrabia Dreux-Brézé zażądał głosu w pewnym osobistym wypadku. (Oznaki baczności.) Rzekł on: »Oświadczenie poprzedniego mowy wkłada na mnie obowiązek żądania głosu. Wspominał on o pretendencie, który mógłby znajdować się w szeregach armii nieprzyjacielskiej; wykazał bytność partyi, której nadzieje mogłyby się na tém opierać. cKiedy tak Mości Panowie! to przybywam w imieniu owego księcia . . . . (mocno szemranie. Kilka głosów: »Do porządku! Do porządku! «) — Prezydent: »Ponieważ pan margrabia Dreux-Brézé wykroczył przeciw winnemu izbie uszanowania, wzywam go przeto do porządku! « (Pochwały.) — P. Dreux-Brézé: »Pozwól mi Pan mówić. Milnie się wyraziłem; nie prze-

mawiam w niczyjém imieniu, lecz w mojem własnym. A więc protestuję wszelkimi silami méj duszy przeciw temu niegodnemu obwinieniu.« (Żywe poruszenie. PP. Cousin, Pelet, d'Argout, Delort i kilku innych powstawszy zadają mowcy wśród zgietku zapytania. — Książę Orleański upomina kilku z tych członków, by się uspokoił.) Hrabia Molé: »Pozwólmym niech się p. Dreux-Brézé wytłumaczy.« — P. Dreux-Brézé: »Zdaje mi się że łatwo poznacie to Mości Panowie! jakie uczucia spowodowały mnie do zabrania głosu. Uczucia te są zupełnie francuzkie. Jakkol! Jezliby znaczna opinija w kraju, znaczną partyja . . . . (Szemranie.) P. Merilhou: »Tu nie ma żadnej innéj partyi tylko partyja konstytucyj i ustaw; żadnej innéj nie znamy.« — Prezydent: »P. Dreux-Brézé żądał głosu w pewnym osobistym wypadku, nie mógłem mu go odmówić. Ale ponieważ w tém wasytkiem, co dotąd powiedział, nie ma nic takiego, coby się go osobiście dotyczyło, zmuszony jestem przeto wzbronić mu dalszego głosu.« (Kilka głosów: »Brawo! «) — P. Dreux-Brézé opuszcza mównicę i przystąpiwszy do pana Persil mówi doń kilka słów, których na trybunie stenografów nie rozumiano.) — Przy odchodzie poczty był książę Fezensac na mównicy. —

— Posiedzenie d. 27go marca. Po zagajeniu dzisiejszego posiedzenia p. Gautier dał się słyszeć przeciw, a p. Lebrun za wnioskiem do ustawy. Przy odchodzie poczty był baron Charles Dupin na mównicy.

Izba deputowanych. Posiedzenie d. 22go marca. (Ciąg dalszy rozpraw o własności literackiej.) P. Lestiboudois był tego zdania, że dobra i pożyteczna książka zasługuje na sówite wynagrodzenie, lecz nie może być jako osobista i trwała własność uważana. Także p. Renouard powstawał żywo na ciągle trwanie własności literackiej. — P. Portalis mniemane prawo, jakie imieniem własności literackiej oznaczają, nazywał przywłaszczeniem, popełnioném ze stratą człowieczeństwa. Oświadczył się przeciw wnioskowi do ustawy. — Po kilku wyrazach pana Lagrange na korzyść ustawy, dalsze obrady na dzień następnny odłożono. —

— Posiedzenie d. 23go marca. Z początkiem dzisiejszego posiedzenia liczono zabudwo 60 członków w sali, a publiczne trybuny były całkiem próżne. Widać z tego, że w zabezpieczeniu własności literackiej bynajmniej takiej nie pokładają ważności, jakby to chętnie w publiczność i w zagranicę wzmówić chciano. Zre-

szta przeszkadzały rozpoczęte wizbie parów rozprawy o obwarowaniu. — P. Lamartine jako sprawozdawca zabrał najpierw głos. Usiłował mianowicie zbierać dowód przeciwników wniosku do ustawy, że myślenie należy do całego społeczeństwa. Prawda, mniemał, należy w istocie do całego świata, ale ten, kto ją odkrył i rozszerzył, słuszenie wynagrodzonym być powinien. Społeczeństwo, powiadają, utwarza wielkich mężów. Spytajmy Gallileusza, Kolumba i wielu innych, czy społeczeństwo, od którego zapoznani i przesładowani byli, pomogło im do ich odkryć i wynalazków. W końcu uczynił uwagę mowca, że on mniej, niżli się może spodziewają, jest osobicie interesowany w tej sprawie. Sławy nie spodziewa się z powodu ulotnego i przemijającego charakteru pism swoich; o los rodziny nie potrzebuje się starać nie mając już dzieci; ale we względzie moralnym poczytałby dla siebie za sławę, gdyby miał to szczęście uzyskać sprawiedliwość dla swoich mistrzów, współzawodników i przyjaciół. — Po przemówieniu jeszcze przez pana Villemaina słów kilka w obronie wniosku do ustawy, zamknięto ogólne obrady i przystąpiono do rozbioru pojedynczych artykułów. Zaraz przy pierwszym artykule powstała zacięta sprzeczka o jedno słowo. Artykuł ten opiewa, jak następuje: »Wyłączne prawo ogłaszania publicznie dzieła za pomocą druku, rytownictwa lub litografii, albo jakim innym pozwołonym sposobem, zapewnia się autorowi na całe jego życie, a jego reprezentantom lub upoważnionym na lat 50 po jego śmierci.« Na wyraz »upoważnionym« ze wszech stron mocno powstano, gdyż mógł dać powód do takiegoż rzeczy wykładu, jakoby na dzieła umysłu można formalnie i prawnie areszt położyć. Gdy izba o punkt ten zgodzić się nie mogła, więc cały artykuł raz jeszcze do komisji odesłano.

— Posiedzenie d. 24go marca. Na początku dzisiejszego posiedzenia oświadczył p. de Lamartine imieniem komisji, że słowo »upoważnionym« wykreślono z pierwszego artykułu wniosku do ustawy. Resztę posiedzenia zajmowały rozprawy nad tym pytaniem, czy własność literacka ma być jak komisja projektuje lat 50 po śmierci autora zabezpieczoną, czy lat 30, jak chce projekt rządu. Gdy o paragraf ten przyszło do głosowania, pokazało się, że nie było prawnie potrzebnej liczby członków. Posiedzenie przeto zamknięto, a głosowanie na dzień następny odłożono.

— Posiedzenie d. 25go marca. Dziś wniosł p. Lherbette, by własność literacką tylko na lat 20 po śmierci autora zabezpie-

czyć. Wniosek ten 154 głosami przeciw 133 odrzucono. Izba zezwoliła w końcu na zaprojektowany przez rząd trzydziestoletni przeciąg czasu. — Drugi artykuł wniosku do ustawy przyjęto także po rozprawach, które poróżniły nieporządku odbywały się prawie przy próżnych ławkach.

W izbie deputowanych przedłożenie budżetu nastąpi koło połowej kwietnia. Prawie wszyscy deputowani pragną jak usilnie załatwić jak najprędzej sprawy polityczne i do swych posiadłości na prowincyi powrócić. Sprawa o wykluczenie urzędników z izby deputowanych, nie doprowadzi i tą razą do żadnego skutku. Podobnie ministeryjum z trudnością teraz, kiedy jeszcze izby zgromadzone, oświadczyć się może, czy takowe rozwiązać lub nie. Spraw gabinetowych nie będzie już więcej w ciągu tegorocznych posiedzeń.

Paryż d. 26go marca. Lubo jeszcze ze trzydziestu mowców jest zapisanych, którzy w izbie parów chcą mówić o obwarowaniu Paryża, sądzą jednak, że ogólne rozprawy wkrótce skończone będą, ponieważ cierpliwość izby przez ciągle powtarzenie tych samych dowodów, na ciężką wystawiona jest próba. Nie wątpią o odrzuceniu poprawki komisji i o przyjęciu wniosku obwarowania. Ministeryjum liczy z pewnością na większość 40 głosów. Mianowicie wczorajsza mowa p. Guizota nawróciła miała niektórych przeciwników ustawy o obwarowaniu i ci postanowić mieli odłączyć się w tej sprawie od hrabiego Molé.

Uchwała królewska, mianująca pana Saint Aulaire francuzkim ambasadorem w Londynie, ma być w tych dniach w *Monitorze* ogłoszona.

Podczas gdy izba parów planu obwarowania jeszcze nie rozstrzygnęła, wykonanie jego oddziaływanie sporządź postępuje. Według wykazu umieszczonego w *Journal des Debats*, nabyto już gruntów za 2,726,000 franków, z tych tylko 81,000 fr. na warownie zewnętrzne; zawarto już umowę z robotnikami mającymi stawiać mur opasujący i większą część zewnętrznych warowni, a na prawym brzegu, rowy o dziesięciu przeczółkach bastyonowych po 15 do dwudziestu metrów szerokości i 4 metry głębokości, prawie ukończono już tak dalece, iż niezadługo skarpy zakładac zaczną. Warownie pomalój postępują; na prawym brzegu rozpoczęto dopiero budowę warowni w Charenton i St. Denis, do czego 20 saperów i dwiestu robotników cywilnych użyto, podczas gdy około muru opasującego 1500 robotników cywilnych i półtorę kompanii saperów pracuje. Obozy oszańcowane już prawie

ukończono i w części wojskiem zapelniono. W ogóle wydano już przeszło 7 milionów franków, a z tych tylko 127,000 fr. na same warownie zewnętrzne.

Rząd ogłosił następującą depeszę telegraficzną z Marsylii pod d. 25. marca: »Prefekt ujęcia Rodanu do ministra spraw wewnętrznych. Sądowe śledztwa z wielką czynnością się odbywają. Liczba uwięzionych wynosi 21. Szalone przedsięwzięcie to oburza tu powszechnie. Panuje zupełna spokojność.«

Zapewniają, że sprawa marsylska zdana będzie sądowni parów.

Proces Darmésa ma zacząć się w sądzie parów zaraz po rozprawach o obwarowaniu. Oprócz niego dwóch jeszcze zasiędzie na ławce obżalowanych, jako obwinionych o współnictwo w jego przestępstwie.

Od niepamiętnych czasów piękna pora roku nie była w Paryżu tak wczesną, jak tą razą. Już od miesiąca mamy ciepłe powietrze, a drzewa zielonością się pokryły. Dnia 26. marca po południu wznosił się cieplomierz do 16° Reaumur.

Giełda d. 27. marca. Wyższy kurs papierów angielskich, połączony ze spokojnemi wiadomościami ze Stanów Zjednoczonych, spowodował dzisiaj do liczego zakupywania rentów.

Minister marynarki miał nakazać, ażeby wszystkie do służby czynnej uzbrojone a gdzieindziej nieużyte okręty wojenne, stojące w północnofrancuzkich portach, udały się do Tulonu, gdzie zebraną ma być wszystka pod rozrządzeniem będąca siła morska Francyi.

Posiłki częściowo do Algieru posyłane, w końcu marca wyniosą 10,000 ludzi. Armija afrykańska do rozpoczęcia wyprawy przeciw Abdel-Kaderowi, w swym stanie czynnym składać się będzie więcej niż z 60,000 ludzi. Jenerał Bugeaud chce w trzech prowincyjach w równym czasie działać.

Z Algieru doszły do Tulonu wiadomości do d. 16. marca. Gubernator jenerałny dał rozkaz opuszczenia kilku obozów, które przez jego system kolumn ruchomych niepotrzebnemi się stały. Tym sposobem opuszczono tak zwane wzorowe gospodarstwo, tudzież obozy Fonduku i Maelny. Zatrzymano jedynie obozy na linii z Blidy, jakoto w Dely Ibrahim, Buera, Bufaryku i Beni Weredzie. Rozkaz jenerała Bugeaud przeciw włóczącym się Arabom, już jest wykonywany; w Algierze widzieć można Arabów w kajdanach zamiatających ulice. W nocy

z d. 12. na 13. marca oddział Arabów, który zabrał bydło we włości Kubba, został przez żandarmeryję i milicyję obsadzony i po większej części w pień wycięty. — Jenerał Bugeaud objeżdżając kraj, przybył d. 8. marca do Budszyi.

Belgija.

Bruxella dnia 27. marca. Pisma tutejsze zwracają na to uwagę, że znaczna część kolegijów prowincjonalnych, które Senatorów i deputowanych obraty, co lub w Senacie za adresem, lub w izbie reprezentantów przeciw budżetowi (w obu przypadkach więc za rozwiązaniem ministeryjum) głosowali, od tego czasu powzięły uchwałę i głosowały na adres do Króla, w którym oświadczają się za zatrzymaniem terażniejszego ministeryjum, a za rozwiązaniem izb. Nawet kolegijum wyborcze pana de Theux, rada gminy miasta Hasselt, udało się z prośbą do Króla, by nie oddalał terażniejszego ministeryjum.

— d. 28. marca. Dzieńnik *Independant* potwierdza dzisiaj, że wszyscy ministrowie podali się do dymisji. Utrzymuje się wieść, że p. Nothomb do gabinetu wstąpi. Chciał on przed 14 dniami powrócić na swoją poselską posadę do Frankfortu nad Menem, lecz nie mógł na to otrzymać zezwolenia JRMości.

Włochy.

Rzym d. 18. marca. Kawaler de Lourde, sprawujący od lat kilku interesa tutejszego francuzkiego poselstwa, przybywszy z Paryża przejechał tedy do Neapolu, gdzie obrany jest rozjemcą w złożonej komisji, ku załatwieniu wiadomego sporu o siarkę między Angliją a Neapolem.

Szwajcaryja.

Merkury Szwabski z północnej prowincyi Jura pod dniem 21. marca donosi: »Sejm nadzwyczajny nie zmarnował bynajmniej tych ośmiu dni, w czasie których jest tu zebrany. Nie tylko że w kole tegoż zgromadzenia odbyły się już długie i żywe rozprawy za i przeciw klasztorom, że na Argowię mocno powstawano i kanton rządzący dobitnie zganiono, ale co jest najważniejsza, że na odbytym w piątek głosowaniu okazało się, iż Argowija nie może mieć nawet nadziei, aby Związek szwajcarski postępowanie jej z klasztorami pochwalił. Spodziewamy się, że mianowana komisya jeszcze w ciągu tego tygodnia zda sprawę, i że przedłoży wniossek, jak sobie z Argowiją postąpić należy.«

Rossyja.

Pisma rossyjskie podają wykaz szczegółowy złota, wydobytego roku 1840 w Syberii i stepach kirgizkich. W ogóle wydobyto 8600 funtów.

Wiadomość z ostatniej poczty.

Journal d'Odessa donosi z Konstantynopola pod d. 30/18. marca, że w ministeryjum tureckim ważna odmiana zaszła. Reszyd Basza, minister spraw zagranicznych, i Fethi Ahmet Basza, minister handlu, uwolnieni są od urzędowania. Pierwszego miejsce zastępuje tymczasowo pomocnik jego w ministeryjum Ryfaat Bej, drugiego zaś były kapudan Basza, Said Basza.

NOWINY LWOWSKIE.

Koncert spirytualny galicyjskiego Towarzystwa muzycznego, dany d. 5. b. m., policzyć można do najpiękniejszych i najświetniejszych, jakich już od dawna tutaj nie było. Szkoda, iż publiczność nielicznie się nań zgromadziła. — Towarzystwo jeźdźców sztucznych pani Tournaire wkrótce rozpocznie swoje przedstawienia, a to najprzód w ujeżdżalni, później zaś w ogrodzie Pojezuickim, gdzie już osobny cyrk stawiają. — Niezadługo utworzą nową ulicę przez ogród Meyera, do czego już budulec zwożą. Czynią także niemale przygotowania do budowy wielkich koszar koło St. Anny, jakoteż do budowy gmachu na więzienie w miejscu dotychczasowego więzienia, które tym sposobem powiększonem zostanie. Y***

Gazeta Poranna donosi z Warszawy pod d. 1. b. m.: »Na wczorajszy wieczór muzyczny w Rursie kupieckiej przybyło wielu słuchaczy. Pan Serwaczyński, znany już najchlubniej w kraju i za granicą wirtuoz, stanowił główną ozdobę tego wieczora. Wszystkie kompozycje, szczególnie jego własne z tematów *Zampy* i mazurka, wzniewały ciągle i rześiste pokilkakroć wznawiane oklaski. Żywe zadowolenie malowało się na twarzach wszystkich. Z prawdziwą przyjemnością uważaliśmy, że obecny teraz w Warszawie skrzypek Ole-Bull, z zapalem oddawał sprawiedliwość talentowi naszego ziomka. Każdy oklask od niego brał początek, i nie etykieta lub grzeczność, lecz widoczne zadowolenie i uczucie prawdziwej wartości talentu naszego

ziomka, powodowały tym wielkim mistrzem. — Ole-Bull przyjmowany jest tu z nadzwyczajnym zapalem. Na koncercie danym przezeń dnia 27. marca był siedmkroć przywołanym.«

Wirtuoz Thalberg opuścił Warszawę; dnia 28. marca dawał koncert w Radomiu, z kąd udaje się do Wiednia, a w przejeździe przez Kraków, tamże ma zamiar dać się słyszeć publicznie. Tym razem Lwowa nie odwiedzi.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnej.)

Buczacz d. 2. kwietnia 1841. Zasiwy ozime pokazują się w naszej okolicy dość dobre, aby im tylko dzisiejsze zimna jeszcze nie zaszkodziły. — Na zboże i wódkę w większych partyjach mało odbytu. Ceny produktów są tu teraz następujące: korzec pszenicy 5 zr. do 5 zr. 30 kr., żyta 4 zr. do 4 zr. 30 kr., jęczmienia (browarnego) 4 zr. 10 kr. do 4 zr. 30 kr., owsa 2 zr. 45 kr. do 3 zr., hreczki 3 zr. do 3 zr. 15 kr., jagiel 9 zr. 30 kr. do 10 zr., siemienia konopnego 3 zr. do 3 zr. 30 kr. w. w. — Ziemiaków korzec po 18 do 20 kr. m. k. — Garniec szumówki 20 stopniowej 13 do 14 kr., a okowitej 30 stopniowej 20 do 22 kr. m. k. — Cetnar oleju konopnego 13 zr. do 13 zr. 30 kr., miodu z woszczynami (*netto*) 16 zr., wosku żółtego 78 do 79 zr. m. k. — Para skór wołowych 12 do 14 zr., krowich 11 do 12 zr. mon. konw.

Zaleszczyki d. 5. kwietnia 1841. Po zniknięciu śniegów, zasiwy ozime pokazały się bardzo pięknie; atoli późniejsze zimna i wiatry znowu im zaszkodziły; każdy gospodarz wygląda z upragnieniem ciepła i pogody, aby ten niepewny stan raz już minął. Ceny zboża są tutaj teraz następujące: korzec pszenicy 6 zr. do 6 zr. 30 kr., żyta 4 zr., jęczmienia 3 zr., a pięknego browarnego 4 zr., owsa 2 zr. 30 kr., hreczki 2 zr. 45 kr., kukurudzy 4 zr. w. w. — Ziemiaków korzec 50 kr. w. w. — Wadra (18 kwart) wódki szumowej w małych partyjach po 3 zr., w większych zaś partyjach po 2 zr. 30 kr. w. w. — Szażeń siana w stogach po 25 do 30 zr. w. w. — Na zboże w większych partyjach nie ma kupca.